

ми и всякоги послѣ болѣдуваше и страдаеше до смъртъ. Като помислимъ на колко ли градове и села се е вмъкнала изъ България тѣзи съсипителна страсть и че нѣма нѣкой да помисли, тѣ да я искорени, а само Игиономията можеше, не само него да го прѣмахне (ржкоблуднето), но и да научи всички, като я прочетѣтъ, на редовенъ игиенически животъ, отъ ражданieto до дълбоката старостъ. Приготвихъ я прочее и я напечатахъ! Вижда се, че като нѣмаше въ онова врѣме на 1842 г. класни училища почти никѣдѣ изъ България, а само въ Руссе се чуваше Параскева Дамяновъ, въ Карлово Даскалъ Райчо и пр. Котленското училище се разчуло, че се снабдило съ единъ добъръ класенъ учителъ и сладкопѣвецъ отъ Цариградското Куручешменско училище и за то се събрахъ ученици отъ разни отдалечени крайща и то възрастни; а като Котленскитѣ моми сѣ наклонни да съчиняватъ пѣсни и за най-малко явление, бѣхъ начнали да пѣятъ една пѣсенъ, отъ която съмъ запомнилъ само тѣзи рѣдове: „Дошло е младо даскалче, да учи млади момчета по 25 години!“ и пр. А отъ интересъ тѣ трѣбваше за всѣки младъ, да намѣрятъ и по една мома, на която ужъ той, като ходилъ да посѣти една голѣма пещера, „Нирицъ“ именуема, билъ се записалъ съ нѣкоя мома. Помня, че се пѣяше изъ махалата и тѣзи пѣсенъ:

„Писа се мале, писа се,

Писа се Даскалъ Саввата

Съ Куртеза Хаджи Райнова . . .“

Отъ тогавашнитѣ ми бивши ученици на 1842—1845 г. бѣхъ слѣдующитѣ: Саввата Вълковъ изъ Жеравна (Филаретовъ наименованъ, 17—18 годишенъ, който похваленъ, като свършивши въ Котелъ три класса, бѣше призованъ за учителъ и пѣвецъ отъ Шумненци и сѣдѣ тамъ три години и остави твърдѣ добри въспоминания за нравственото си повѣдение, трудолюбие, дисциплина и благочестие. Съ него и азъ учителство-